Семинар 3 · Какво знаем за ниското изборно участие?

На европейските избори през 2024 г. в България гласуват около една трета от избирателите. **Малко ли е това в сравнение с другите страни? Намаляло ли е участието? А можем ли да обясним неучастието с липса на интерес към политиката?**

Ще направим заедно кратка справка по тези въпроси. Преподавателят показва работата на екрана, а Вие повтаряте на своя компютър. Използваме два източника: изборни резултати и следизборна анкета.

За работа: Excel файл с данните и място за справката · същите данни в браузър. Свалете Excel файла и запазете свое копие. Може да работите с Excel или LibreOffice; справката може да се запише и в текстов документ.

Първи час · Къде стои България?

Отворете сайта на Европейския парламент: избирателна активност по държави и години. Намерете таблицата по държави и колоните за 2019 и 2024 г. Заедно ще проверим българските стойности и ще установим какво точно показва таблицата.

В работния файл, лист **„Участие“**, са извлечени същите две години за 27-те държави, членуващи в ЕС през 2024 г. Подредете **цялата таблица** по колоната „2024 (%)“, от най-ниска към най-висока стойност. Преподавателят показва как се запазва връзката между държавата и нейните числа при сортирането.

Вижте кои държави са преди България и кои непосредствено след нея. После намерете Франция и Румъния. В лист **„Справка“** попълнете заедно стойностите за България, Франция и Румъния през двете години и отбележете къде участието се увеличава и къде намалява.

Напишете първите две изречения на справката: къде е България в сравнението за 2024 г. и как се е променило участието и` спрямо 2019 г. Посочете числата, върху които стъпвате. **Ниско участие и намаляващо участие едно и също ли са?**

Оригиналните данни могат да се свалят от страницата за таблици: **csv → Избирателна активност → Избирателна активност по държави**. Оригинален CSV · копие. Работният Excel файл съдържа извлечение; източникът е Европейският парламент.

Втори час · Какво казват негласувалите?

В изборната таблица няма отговор защо някой не е гласувал. За това отваряме **следизборното изследване „Евробарометър 2024“**: пълен доклад · кратко извлечение за часа.

Отидете на **печатна с. 126 — страница 130 в PDF**, въпрос **QA7**. Преподавателят ще покаже как се чете широката таблица и ще разясни отговорите на български. Намерете колоната **BG** и трите отговора:

- „Недоверие в политиката, неудовлетвореност от политиката като цяло“;
- „Гласуването няма последици / гласуването не променя нищо“;
- „Не се интересувам от политика“.

Попълнете стойностите в своята справка. Уточнете **за кого се отнасят процентите** и колко отговора е можел да даде един човек. Проверете това под въпроса и в методическата част на доклада. Не събирайте процентите като части на едно цяло.

Завършете справката с още две-три изречения: какво научаваме от анкетата, което липсва в изборната таблица, и достатъчно ли е то за твърдението „ниското участие се дължи на липса на интерес“. Обсъдете разликата между **заявен мотив** и **доказано обяснение**.

Какво остава след часа

Една кратка справка с малка сравнителна таблица, три резултата от анкетата и извод от четири-пет изречения. Под нея запишете двата източника, адресите и използваната страница или колона. Това е общата ни работа в семинара; няма отделно предаване и оценка. При домашното ще приложите същото умение към избрания от Вас източник: да извлечете сведения и да обясните за какво са полезни.